No. 899 Zaterdag 23 Maart 1901. 18de Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN CONCORDIA N°. 129, PIETERMAAI.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao, 22 Maart.

Naar aanleiding eener Subsidie.

De vorige week hebben wij in het artikel, waarin wij het *Vierde Jaarlijksch Verslag van het Geschied-, Taal-, Land- en Volkenkundig Genootschap* bespraken, ons voornemen te kennen gegeven om een paar woorden in het midden te brengen over de sisal-cultuur. Wij hadden hierbij vooral op het oog de subsidie, die door den Minister van Koloniën is uitgetrokken voor proefnemingen en ondersteuning van de sisal-cultuur.

Hier rijst dadelijk de vraag: Hoe zal die subsidie worden besteed? Zal dat geld door het Bestuur van de kolonie worden aangewend om zelf cultures te beproeven, of wel, zal dat geld beschikbaar worden gesteld hetzij dan voor een op te richten maatschappij, hetzij voor particulieren, die proeven van cultures willen nemen?

De omschrijving van den post laat beide wegen open, daar het bedrag is uitgetrokken voor cultures, die van Bestuurswege of door particulieren zullen worden beproefd.

Bij geruchte echter is ons ter oore gekomen, dat het Bestuur der kolonie heeft goedgevonden een gedeelte der subsidie af te staan aan een particulier, die reeds sinds eenige jaren zich toelegt op het aanplanten van agaves, en dat het andere gedeelte door het Bestuur der kolonie zelf zal worden gebruikt tot het nemen van proeven met de benboom-cultuur.

In de veronderstelling nu dat dit gerucht waarheid is, meenen wij in het belang der zaak op een paar punten de aandacht te moeten vestigen.

Wanneer wij thans zien, dat het Bestuur der kolonie een gedeelte der subsidie afstaat aan een particulier, dan is de vraag alleszins gewettigd, of dit wel de weg is om de sisal-cultuur te doen slagen. Onzes inziens kan een cultuur beproeven, vestigen en uitbreiden het werk niet zijn van één enkel persoon; daartoe is noodig vereeniging van kapitaal, van krachten, van personen, die elkander steunen door hun zaakkennis en ondervinding, vooral wanneer zoo één enkel persoon niet beschikt over een groot kapitaal.

Hoe toch zal het gaan, indien er niet een groot kapitaal beschikbaar met agaves is? Dit jaar zullen eenige hectaren beplant worden, elk volgend jaar weer eenige. Machines om de bladeren te verwerken zal, verdeeld over eenige jaren, moeten aangeschaft worden. Doch door het niet tegelijk beplanten van alle aangekochte hectaren, zal een gedeelte der cultuur rijp zijn vóór het andere. Maar dat eene gedeelte zal de moeite niet loonen om er machines voor te laten uitkomen en er bewaarplaatsen voor in te richten. Zóó zal het jaren lang gaan zonder succès, zonder goed vooruitzicht zelfs, en het zal wederom heeten, dat van Curaçao voor de sisal-cultuur niets te hopen is, wijl daar alle proefnemingen deerlijk zijn mislukt.

Waarom niet bijvoorbeeld een 3000 gld. van de 5000 gld. beschikbaar gesteld als ondersteuning van een particuliere maatschappij, die met eigen kapitaal werkt? Veronderstel dat zoo een maatschappij er 50 mille in stak, dan zou in eens de voldoende uitgestrektheid kunnen worden aangeplant en de maatschappij zou van haar geld een rente hebben van 6 percent, zoodat er op die wijze wel kapitalisten voor zoo een cultuur gevonden zouden kunnen worden. Wordt de zaak winstgevend, dan geeft men de 3000 gld 's jaars weer aan een andere maatschappij en zoo zouden er in een 15tal jaren drie goede ondernemingen kunnen bestaan. Men mag toch redelijkerwijze veronderstellen, dat de subsidie niet voor één enkel jaar is toegestaan, maar zoolang zal worden uitgetrokken totdat een cultuur gevestigd is.

Nu zal men zeggen: het is niet noodig dat er zoovele hectaren, waarvoor het stichten eener maatschappij vereischt wordt, tegelijk worden beplant. Er zullen plantjes worden verkrijgbaar gesteld voor het publiek en zoo zullen later groote hoeveelheden agave-bladeren worden verkregen. Maar wie zal die plantjes planten, zoolang men niet weet, dat men de bladeren aan een centraal fabriek kan leveren? En als men die fabriek moet oprichten van die 5000 gld 's jaars, dan kan iedereen wel met zekerheid voorspellen, dat ze er nooit komen zal. Hierbij komt nog, dat, zooals de Heer HAMELBERG reeds in een opstel in het „Tweede Jaarlijksch Verslag van het Geschied-, Taal-, Land- en Volkenkundig Genootschap" aangetoond heeft, hier te Curaçao nog niet de goede soort van agave is aangeplant, en toch het aanplanten van goede plantjes is wel de eerste voorwaarde voor het welslagen eener cultuur.

De Heer HAMELBERG schrijft in bovengenoemd Verslag het volgende:

„Van de vier voornoemde soorten (Agave polyacantha, Agave lurida, Agave......?, Furcraea cubensis) is het alleen de laatste, die om de door haar bladeren geleverde vezel wordt verbouwd. Die vezel is bijna even goed als die van de agaves en wordt ook met deze laatsten vermengd als sisal-vezel aan de markt gebracht. (Brief van den heer *Hart*, dd. 15 Maart ll. Zooals reeds opgemerkt is, is het voornamelijk het eiland Mauritius, waar deze plant gecultiveerd wordt. Mauritius hennep doet echter steeds f 25 á f 50 per ton minder dan echte, onvervalschte sisal, doch deze mindere prijs belet niet, dat de plant hier met voordeel zou kunnen worden verbouwd, mits er voor een aanleg een voldoend aantal jonge planten kosteloos of met zeer geringe kosten te verkrijgen ware, daar het aanschaffen van jonge planten een zeer belangrijk deel der kosten van een aanleg vormt waarmede bij het berekenen der kosten van de winst rekening dient te worden gehouden.

Op de plantage „Van Engelen", eigendom van den heer *S. C. Henriquez* alhier, bestaat een aanplant van furcraea van plus minus 4 hectaren. Bij het aanleggen van dezen aanplant verkeerde genoemde heer in de meening, dat de plant de A. rigida, var. sisalana, was. Wetende hoe voorzichtig een leek dient te zijn in het determineeren van agaves, en hoevele planters zich ten deze tot hun nadeel hebben vergist, zond ik een jonge plant en een volwassen blad der soort, die evengenoemde heer verbouwt, aan den heer *Hart*, die beiden zonder aarzeling tehuis bracht in het geslacht Furcraea. (Brief van den heer *Hart*, dd. 14 April ll.)."

Een andere cultuur, die te Curaçao van gouvernementswege schijnt beproefd te zullen worden, is die der benboomen. Ongeveer vier jaren geleden schreef de Heer HAMELBERG in een artikel van *Vragen van den Dag* over Gouverneur VAN RADERS, dat deze al zijn pogingen om voor de ben-boomen en ben-olie een markt te vinden, zag schipbreuk lijden. Was dit ten

Feuilleton.

Het geheim van den Molenaar.

(*Naar Alphonse Daudet.*)

Francet Mamaï, een oude fluitspeler, die zoo nu en dan wel eens een avondje bij mij komt keuvelen, vertelde mij bij zekere gelegenheid een dorpsdrama, dat twintig jaar geleden in mijn molen werd afgespeeld.

Verbeeldt u nu een oogenblikje, waarde lezers, dat ge voor een bowl geurigen warmen wijn zit en een oude fluitspeler tot u spreekt.

Ons dorp, waarde meneer, is niet altijd zoo doodsch en zoo weinig in aanzien geweest als tegenwoordig. Voorheen was hier het molenaarsbedrijf in vollen bloei. Van uren uit den omtrek brachten de buitenlui hun koren om gemalen te worden......

De heuvels rondom het dorp waren met windmolens bedekt. Links en rechts zag men niets dan wieken, die bij noordwesten wind ronddraaiden en langs den weg liep gemeenlijk een rij ezels met zakken beladen. 't Was een lust, om in de week het klappen der zweepen en het hi, hu, der molenaarsknechts te hooren......'s Zondags gingen wij in troepjes naar de molens. Dan trakteerden de molenaars op muskaatwijn. De molenaarsters met haar kanten fichus en gouden kruisen waren zoo schoon als vorstinnen. Ik bracht mijn fluit mede en men danste tot het nacht werd. Die molens ziet u, brachten vreugde en welvaart in de streek.

Ongelukkigerwijze kwamen eenige Parijzenaars op het denkbeeld, op den weg naar Tarascon een fabriek te bouwen, waar het meel voor den uitvoerhandel door middel van stoom werd bereid. Toen kregen de meelhandelaars de klandizie en de arme windmolenaars hadden geen werk meer.

De molenaars gaven het niet terstond op, maar de stoom bleek het sterkste en de een na den ander was genoodzaakt zijn molen te sluiten.

Ezels zag men nu niet meer loopen......De mooie molenaarsvrouwen verkochten hun gouden kruisen...... Geen muskaat meer, geen danspartijen!......En al waaide de noordwestenwind, de wieken bleven onbeweeglijk. Toen liet de gemeente op een mooien dag al die molens voor den grond gooien en de plaats, waar ze gestaan hadden, beplantte men met wijnstokken en olijfboomen.

Nochtans hield een molen zich te midden der algemeene malaise staande; ten spijt der meelhandelaars, bleven zijn wieken lustig ronddraaien. 't Was de molen van baas Cornille, van wien ik u het een en ander wil vertellen.

Baas Cornille was een bejaard molenaar, die sedert zestig jaar zijn bedrijf waarnam, en er zich dan ook met hart en ziel op toelegde.

De vestiging der meelhandelaars in het dorp maakte hem gek als 't ware. Gedurende acht dagen liep hij het dorp rond, ruide de bewoners op, door te zeggen dat men heel Provence wilde vergeven door dat knoeimeel.

„Ga niet naar die schurken, die het meel bereiden door middel van stoom, eene uitvinding van den duivel; ik voor mij werk met den noordwestenwind, den adem van Onzen Lieven Heer......"

In dergelijke mooie bewoordingen bezong hij den lof der windmolens, maar niemand luisterde ernaar.

Daarover verontwaardigd, sloot de oude man zich in zijn molen op en leefde daar als een kluizenaar. Hij wilde zelfs zijn kleindochtertje Vinette, een meisje van vijftien jaar, dat niemand op de wereld had dan haar grootvader, niet bij zich houden.

De arme kleine moest nu zelve haar brood verdienen en zich hier en daar als dagloonster verhuren. En toch scheen grootvader veel van het kind te houden. 't Gebeurde wel, dat hij een afstand van vier uren te voet aflegde door de barre zon om haar te gaan bezoeken en als hij dan bij haar was en haar zag werken, kwamen hem de tranen in de oogen......

In het dorp meende men, dat de oude molenaar, Vinette uit gierigheid had weggestuurd; men vond het een schandaal, dat hij zijn kleindochter van de eene boerderij naar de andere liet trekken en haar blootstelde aan de dikwerf ruwe behandeling harer meesters. Ook vond men het ergerlijk, dat een man als baas Cornille, die tot dusverre altijd zijn fatsoen had gehouden, over de straat liep als een landlooper, blootsvoets, een oude verschoten pet op 't hoofd en een schunnige jas aan......

't Is waar: als wij hem 's Zondags in de kerk zagen komen, schaamden wij oude lui, ons over hem, en Cornille begreep 't, zoodat hij niet meer in de kerkmeestersbank durfde gaan zitten. Hij bleef met de armen achterin staan, bij den wijwaterbak.

Er was iets duisters in het leven van baas Cornille.

Hoewel sedert geruimen tijd niemand uit het dorp hem meer koren bracht, draaiden de wieken van zijn molen even lustig als voorheen...... 's Avonds zag men den ouden molenaar op den weg, zijn ezel, met zwa-

tijde van Gouverneur VAN RADERS het geval, ook thans vinden de ben-boomen en ben-olie geen afzet. Niet één plantage-houder hier te Curaçao kan voor ben-boomen of ben-olie een markt aanwijzen, zelfs de wijze hoe men het best de olie uit de zaden zou kunnen verkrijgen, is hier onbekend. In Holland schijnt men de ben-olie niet te kennen, op geen enkel marktbericht wordt ze vermeld en de fabrikanten, die men met de ben-olie bekend maakt, willen niet er van gediend zijn.

Zou het niet raadzaam zijn bij het vormen van plannen voor benboomencultuur op dit alles te letten? Deze cultuur toch moet ten eenenmale nutteloos zijn als men niet weet, waar het product ter markt gebracht kan worden en welken prijs men daarvoor kan realiseeren. Indien nu het Bestuur zelf deze cultuur beproeft, zullen misschien enkele van de mindere bevolking dat voorbeeld volgen en ben-boomen gaan aanplanten, doch dan ook later de teleurstelling moeten ondervinden, dat niemand van hun oogst gediend is. En zal daarna niet alle lust vergaan zijn, en ook verder de middelen niet ontbreken voor het beproeven van nieuwe cultures?

Ten slotte nu hopen wij, dat de mannen, wien het aangaat, deze punten ernstig zullen overwegen en bij het aanleggen en bevorderen van cultures dien weg zullen inslaan, welke alleen leiden kan tot de algemeene welvaart van de kolonie Curaçao.

VERSLAG DER FEESTCOMMISSIE.

(Ingezonden.)

Nu het geschenk door de kolonie Curaçao aan Hare Majesteit, onze Koningin, aan te bieden geheel gereed is en zoo spoedig mogelijk verzonden zal worden, is de feestcommissie in staat een kort verslag van hare werkzaamheden bekend te maken.

Alvorens hier toe over te gaan rust op de commissie de verplichting, de bevolking te danken voor de wijze waarop door haar medegewerkt werd om hare pogingen te doen gelukken.

Op de eilanden en de buitendistricten werd het inzamelen van gelden, door den steun ondervonden van de HH. Gezaghebbers en Districtmeesters, zeer vergemakkelijkt.

De dag- en weekbladen namen bereidwillig op alle mededeelingen, welke de commissie wenschelijk vond bekend te maken.

Voor den optocht der muziekkorpsen door de stad, boden verschillende ingezetenen rijtuigen aan, terwijl de Handel- en Industrie-maatschappij en de Maatschappij tot exploitatie van den Curaçaoschen Haven- en Brugdienst gedurende dien tijd vrije passages verleenden over de Koningin Emmabrug en de brug Gouverneur van den Brandhof.

De agent van de firma Foulke & Co, New-York, de Heer Heldewier Vignon nam maatregelen om het vuurwerk kosteloos van New-York naar Curaçao te doen overbrengen. Het vuurwerk moest met den meesten spoed besteld worden, daar oorspronkelijk als datum, waarop het huwelijk van Hare Majesteit voltrokken zou worden, 7 Januari genoemd werd.

In één woord de commissie mocht, dank zij de liefde, welke de bevolking hare Koningin toedraagt, van alle zijden de meeste medewerking ondervinden.

Het voorstel om Hare Majesteit uit naam van de bevolking van de kolonie Curaçao aan te bieden twaalf alhier gewerkte zakdoeken in een kistje, vervaardigd, zooveel mogelijk, van materialen afkomstig uit de kolonie, vond algemeene instemming. De dames M. Agterberg, L. Capriles, C. Gaerste, E. Leyba en L. Polly werden uitgenoodigd de zorg voor de zakdoeken op zich te willen nemen, waartoe deze dames zich onmiddellijk bereid verklaarden, terwijl de Weleerwaarde Heer Van de Pavert een ontwerp voor het kistje maakte, zeer smaakvol, waarbij tevens, met het oog op de beschikbare krachten, de bezwaren voor een goede uitvoering vermeden werden. De heer Johan Rib, Overzijde Breedestraat, nam de taak op zich dit kistje te maken.

Het programma van de feestviering werd zoo goed mogelijk gevolgd, doch mocht niet te veel kosten medebrengen.

Uit den aard der zaak is het niet mogelijk de utgaven te publiceeren. Op de dagen, dat het geschenk ten toon zal worden gesteld, zal de geldelijke verantwoording ter inzage worden neergelegd.

Op den 7den Februari werd het volgende telegram, door de feestcommissie aan Hare Majesteit verzonden:

„Bevolking kolonie Curacao biedt op dezen vreugdevollen dag eerbiedig hare gelukwenschen aan".

president feestcommissie,
Johan Gaerste.

Het geschenk zal voor iedereen te bezichtigen zijn op Maandag en Dinsdag 25 en 26 Maart a. s. in de vergaderzaal van den Kolonialen Raad, Raadhuis, van 's morgens 9 uur tot 11 uur v. m.

De redacties der verschillende dagen weekbladen worden beleefd uitgenoodigd dit korte verslag te willen opnemen.

Namens de feestcommissie
J. COLLETTE,
Secretaris.

Nieuwsberichten.

CURACAO.

Kerkelijke berichten.

Woensdagavond werden in de kerk van O. L. V. van den Rozenkrans te Pietermaai de Vespers van het Officie der Overledenen gezongen en Donderdagmorgen werden de Metten van dat Officie gebeden en de Lauden gezongen tot zielerust van den Zeer Eerwaarden Pater A. DE BRUIJN, in leven Pastoor van de H. Petrus-parochie te Westpunt; daarna had de plechtige uitvaart plaats.

De Hoogeerwaarde Pater A. FRIE, Vicaris Provinciaal der Eerwaarde Paters Dominicanen, deed het Officie en zong ook de H. Mis van Requiem, waarbij ZHEW. geassisteerd werd door de Zeer Eerwaarde Paters J. VAN BAARS als diaken en J. VAN WEERELT als subdiaken. Na de H. Mis werd de absolutie gezongen door den Zeer Eerwaarden Pater J. VAN BAARS. De WelEerwaarde Paters H. BAARS en R. BURGERS fungeerden als cantores.

Zoowel Woensdagavond als Donderdagmorgen woonden zeer velen de plechtigheden bij en onder hen werden vooral opgemerkt ZHEG. de Gouverneur der kolonie, Mr. C. A. H. BARGE, en ZHEG. de Procureur-Generaal der kolonie, Mr. TH. J. A. NUIJENS.

Havennieuws.

Den 13den Maart laatstleden is na een reis van 67 dagen via Bermuda te New-York aangekomen het engelsche zeilschip *G. B. Lockhart.* Op de reis had dit schip zware averij beloopen, die te Bermuda moest hersteld worden.

* *
*

Laatstleden Maandag is hier met de *Prins Maurits* van den *K. W. I. M.* gearriveerd de Heer IGNACIO ANDRADE, ex-president van Venezuela.

* *
*

Gisteren is met het duitsche stoomschip *Marcomannia* van hier naar Europa vertrokken de Heer Dr. M. GERSTL en familie, die hier eenige jaren als geneesheer was gevestigd.

Wij wenschen Dr. GERSTL en familie een voorspoedige reis en een behouden aankomst in Europa.

* *
*

Volgens een mededeeling in *El Imparcial* van gisteren zal binnenkort door den Heer JAIME MOTA een paketvaart tusschen Curaçao en Santo Domingo worden geopend met de *Perla del Ozama.*

Genoemde heer stelt zich voor later dezen paketdienst uit te breiden en ook stoomschepen in de vaart te brengen.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Rummekid Auzolly (2), Capt. J. F. Barr, Miguel Bethencourt, Joseph Boer casa Rivas Fensohn & Co., Jose MaBernard, Isaac D. Capriles, Manuel M. Castillo, D. M. Curiel, Cornelia M. Daal, Carlos B. Figuereo, Nicolina Henriquez, J. A. Jesurun & Zoon, S. Johans, Johnkerkc, Docter Lens, J. Lavira & Co., J. Meyer (Chief Eng. s.s. Merida), M. M. Pinedo & Co., Emilio Reinhard, Abrahan Sasso, Mariano A. Villaroel, M. M. Villaroel, Isaias Vasques, Isabel Welhous en eene aang. monster geadresseerd aan: D. M. Villaroel.

Onbestelbaar een pakket drukwerk geadresseerd: Den Weledel Heer Ikan H. v. d......?, Curaçao.

Leger en Marine.

Kapitein F. H. BOISSEVAIN, van het

---

re zakken beladen, voor zich uitdrijven.

„Goeden avond, baas". riepen de boeren hem toe. „Bij jou blijven de zaken maar goed gaan?"

„Ja, jongen", antwoordde de oude man opgeruimd. „Aan werk mankeert het mij Goddank, niet." Als men hem vroeg, wie drommel hem zooveel werk bezorgde, legde hij zijn vinger op den mond en zeide geheimzinnig: „Sst., ik werk voor den uitvoer."

Meer hoorde men niet van hem. Om een kijkje in zijn molen te nemen, daar was geen denken aan.

Zelfs Vinette mocht er niet binnen komen......

Als men er voorbij kwam, was de deur altijd gesloten, de wieken gestadig in beweging, de oude ezel graasde op de helling van den heuvel en een groote, magere kat koesterde zich in 't zonnetje aan 't venster en keek u kwaadaardig aan.

Dat geheimzinnige gaf aanleiding tot allerlei veronderstellingen. Ieder legde het geheim van baas Cornille op zijn manier uit, maar het algemeen oordeel was, dat hij in zijn molen meer zakken met dukaten dan met meel had.

Na verloop van tijd werd het raadsel opgelost; ziehier op welke wijze: Toen ik op zekeren dag voor de danslustige jeugd op de fluit speelde, kreeg ik in de gaten, dat mijn oudste zoon en de kleine Vinette verliefd op elkaar waren. Daar ik er niets tegen had, wijl de naam Cornille bij ons toch altijd in aanzien was geweest, besloot ik met Vinette's grootvader erover te spreken en begaf mij daartoe naar den molen.

Nu moet ge eens hooren, hoe ik daar ontvangen werd! Er was geen denken aan, dat hij de deur opende. Ik vertelde hem de reden mijner komst, zoo goed en zoo kwaad als 't ging, door het sleutelgat en zoolang ik sprak, zat de magere kat van nijd te blazen.

De oude man liet mij niet uitspreken, hij schreeuwde me toe, dat ik mij liever met mijn fluit moest bemoeien en als ik zoo'n, haast had om mijn zoon uit te huwelijken, zou ik maar naar de meelfabriek gaan, daar waren dochters genoeg......"

Ge kunt denken, dat mij bij die woorden het bloed naar het hoofd steeg.

Ik hield mij echter wijselijk in en ging de teleurstellende tijding aan de jonge lui meedeelen......Die arme schapen konden het niet gelooven, zij verzochten mij als een gunst, samen naar den molen te mogen gaan, om met grootvader te spreken.

Dat kon ik ze niet weigeren en daar gingen ze heen. Het toeval wilde, dat zij baas Cornille niet thuis troffen. De deur was gegrendeld. Maar de oude sukkel had zijn ladder buiten laten staan en daar kwamen de kinderen op de gedachte, door het raam naar binnen te klauteren, om eens te zien hoe het er in dien vermaarden molen wel uitzag.

Hoe wonderlijk! de molen was leeg......Geen enkele zak, geen graankorrel, geen bewijsje van meel...... Men rook niet die heerlijke lucht van gemalen tarwe, die u in de graanmolens tegenstroomt......De as was met een laag stof bedekt en de magere kat lag er rustig te snorren. In het benedenvertrek zag het er al even armzalig uit—een schamel bed, eenige oude kleedingstukken en in een hoek drie of vier gescheurde zakken, waar wit zand en kalkpuin uitliepen.

Dat was dus het geheim van baas Cornille! Met die zakken liep hij 's avonds langs den weg, om de eer van zijn molen op te houden en de lui in den waan te brengen, dat hij werk genoeg had......

Arme molen! Arme Cornille!

De meelhandelaars hadden hem sinds lang het werk uit de hand genomen. De wieken draaiden steeds, maar voor de leus.

Schreiende kwamen de kinderen mij vertellen, wat zij gezien hadden.

Mijn hart kromp ineen, toen ik het hoorde. Zonder een minuut te verliezen, liep ik naar de buren, bracht hen met een paar woorden op de hoogte en wij kwamen overeen, dat allen het graan wat ze in huis hadden naar baas Cornille zouden brengen......

Zoo gezegd, zoo gedaan. 't Heele dorp kwam op de been, en wij trokken den heuvel op met een processie van ezels zwaar met koren beladen!

De molen stond wagenwijd open. Op den drempel zat baas Cornille te schreien. Thuiskomende had hij bemerkt, dat er tijdens zijn afwezigheid iemand naar binnen geklommen en zoodoende achter zijn geheim gekomen was.

„Stumper, die ik ben!" klaagde hij. „Thans hoop ik maar te sterven. De molen is in diskrediet gebracht."

En hij snikte hartverscheurend, sprak tot zijn molen, alsof het een mensch ware.

Daar naderden de ezels en wij schreeuwden uit alle macht, evenals vroeger in den gulden tijd der molenaars: „Hé, baas Cornille! Hé!"

En de zakken werden voor de deur opgestapeld en het mooie geelbruine koren rolde op den grond......

Baas Cornille zette groote oogen op. Hij lei een graankorrel op zijn oude hand en zeide lachende en schreiende tegelijk:

„Dat 's koren!......Heere God!...... Echt koren!......Laat het mij toch eens bekijken."

Dan richtte hij zich tot ons:

„Ach, ik wist wel, dat ge terug zoudt komen. Al die nieuwerwetsche meelfabrikanten zijn bedriegers."

Wij wilden hem in triumf medevoeren naar het dorp.

„Neen, kinders, neen; eerst moet ik mijn molen te eten geven......

„Denk eens aan, sinds hoe lang heeft ze niets meer onder de tanden gehad."

En wij allen kregen de tranen in de oogen, toen wij den ouden molenaar van rechts naar links zagen loopen, de zakken uitstortende, terwijl het koren verpletterd werd en het fijne meel tot aan de zoldering opstoof.

Om ons recht te doen wedervaren, moet ik er bijvoegen, dat wij van dien dag af aan, het den ouden molenaar niet aan werk lieten ontbreken. Totdat baas Cornille op een goeden morgen stierf en de wieken van onzen eenigen molen ophielden te draaien, ditmaal voor immer......

Niemand volgde den overledene op. Wat, wilt ge, meneer?......aan alles komt een einde op deze wereld, de windmolens hebben hun tijd gehad, evenals de trekschuiten, de gepoederde pruiken en de gebloemd fluweelen vesten.

5e reg. inf. te Amersfoort, is bestemd om gedetacheerd te worden bij de landmacht in West-Indië.

—Bij Kon. besluit zijn voor den tijd van drie jaren gedetacheerd bij de landmacht in West-Indië de kapt. L. W. C. G. VAN DER GARDEN, van het 3e. en de 1e luit. G. C. GREFE, van het 4e reg. inf.

— *De Surinamer* van 28 Februari schrijft:

„Hr. Ms. *Sommelsdijk*, het stationschip voor de West-Indische koloniën, dat geregeld vóór Curaçao ligt, kwam gisteren ongeveer 2 uur vóór onze stad aan, en zal tot Juni hier blijven. De reis van Curaçao heeft 6 dagen geduurd.

De oorlogsbodem werd verwelkomd door de militaire muziek.

Hr. Ms. *Sommelsdijk* moet hier de komst van Hr. Ms. *Zeeland* afwachten; dan wordt een gedeelte der bemanning van beide oorlogsbodems verwisseld.

Naar wij vernemen, zal Hr. Ms. *Zeeland* wederom vóór Braamspunt blijven liggen en zal niet meer de Suriname-rivier opstoomen. De reden van dit besluit ligt in het feit, dat het schip zelfs bij springtij nog door de modder moet varen, waarbij het na zijn eerste bezoek aan Suriname averij bekwam.

De 1e luitenant der artillerie F. SMITH, commandant op Fort Nw. Amsterdam, keerde gisteren met Hr. Ms. *Sommelsdijk* van Curacao in Suriname terug."

—Hr. Ms. *Zeeland* is Donderdag uit de haven vertrokken naar La Guaira om vandaar met Mr. A. F. VAN LEYDEN, zaakgelastigde der Nederlanden te Caracas, aan boord een reis te maken naar de havenplaatsen van Colombia.

Hr. Ms. *Zeeland* zal ongeveer een maand op reis blijven en daarna van hier naar Suriname vertrekken.

Onderwijs.

Gisteren heeft met gunstig gevolg examen afgelegd voor de engelsche taal de Eerwaarde Frater MAXENTIUS, die werkzaam is aan het Colegio Santo Tomás.

Wij wenschen den Eerwaarden Frater MAXENTIUS van harte geluk met dit goed geslaagd examen.

Een onderscheiding.

De President van Venezuela heeft aan den Heer JULIO E. LEYBA de Bolivar-orde 3e klasse geschonken.

Wij wenschen den Heer LEYBA geluk met deze onderscheiding.

Oost en West.

De vereeniging „Oost en West" te 's-Gravenhage deelt mede, dat zij, om de nijverheid en kunstnijverheid te bevorderen, aan hare afdeeling te Curaçao gevraagd heeft, welke daar gemaakte zaken men dacht dat als export-artikelen voor de europeesche markt geschikt zouden zijn. Zij ontving daarop als monsters eenige zeer fraaie gouden sieraden, broches, manchetknoopen en spelden, benevens sigaretten.

Suriname.

Aangaande de wetenschappelijke expeditie naar Suriname, onder leiding van dr. H. VAN CAPELLE, die den 22en December behouden in het vaderland terugkeerde, meldt het *Tijdschr. v. Nijverheid*:

„Over geringe resultaten van het wetenschappelijk onderzoek behoeft men zich niet ongerust te maken. Aan den minister van koloniën wordt ingediend een verslag van den tocht en wat deze heeft opgeleverd. Als bijlage dient een uitvoerig rapport over de cultuur in Suriname, waarin de wenschelijkheid betoogd wordt van de oprichting van een wetenschappelijk proefstation te Paramaribo.

„Dit jaar vertrekt dr. F. A. F. C. WENT, hoogleeraar in de botanie aan de universiteit te Utrecht, naar Suriname, ook met geldelijken steun van regeering en particulieren. Angstvallige zielen, die zich afvragen: moet er alweer een wetenschappelijke expeditie naar de West, mogen bedenken, dat de minister van koloniën heeft gezegd: de kolonie Suriname is zóo groot dat er wel drie of vier expedities tegelijk kunnen werkzaam zijn."

Ingezonden Mededeelingen.

BUITENLAND

Italie. — Het nieuwe italiaansche ministerie is als volgt samengesteld: President, Zanardelli; Giolitti, Binnenlandsche Zaken; Prinetti, Buitenlandsche Zaken; Coccortu, Justitie; Wollenborg, Financiën; Dibroglio; minister van de schatkist; Pengadi San Martino, Oorlog; Morin, Marine; Nunzio Nasi, Onderwijs; Guisso, Openbare Werken; Picardi, Landbouw; en Galemberti, Posterijen. De Koning verleende zijne goedkeuring.

Duitschland. — De derde lezing had plaats van het ontwerp betreffende de aanvullingscredieten voor de expeditie naar China.

Aan den heer Bebel, die de houding der duitsche troepen en de wijze van oorlogvoeren afkeurde, antwoordde de minister van oorlog, dat men graaf Waldersee dankbaar moest zijn dat hij het ambt van opperbevelhebber had aanvaard. Graaf Waldersee had verklaard, dat de wijze van oorlogvoeren in het eerst onder den indruk van de vele door de Chineezen bedreven gruwelen wel wreeder was geweest dan in Europa gebruikelijk was. Tegenover de gevangengenomen Boxers, die zonder uitzondering roofden, moordden en brandstichtten werd justitiëel opgetreden. De geregelde troepen werden, wanneer zij zich overgaven ontwapend en uiteengejaagd. In engelsche!!! berichten worden de tucht en de correcte houding van de duitsche troepen erkend.

Ten slotte werd het ontwerp in derde lezing aangenomen.

Engeland. — Onder begunstiging van 't prachtigst winterweer had de opening van 't engelsch Parlement plaats.

Het Huis leverde een schitterend en indrukwekkend schouwspel op, gevuld als het was met een groote menigte pairs en hunne dames, gezanten en andere hooggeplaatste personen. Op de verhevenheid van het boveneinde der zaal waren de tronen opgericht voor den koning en de koningin, benevens een zetel voor den hertog van York, die evenwel niet aanwezig was.

De koninklijke stoet verliet om half twee het paleis Buckingham en kwam een half uur later aan het Parleinentsgebouw. De Majesteiten werden luide toegejuicht door de ontzaglijke menigte, die zich had opgesteld langs den weg van het paleis tot aan Westminister.

De koning droeg over zijn maarschalks-uniform een karmozijnrooden mantel, bezet met hermelijn; de koningin droeg een dergelijke mantel over haar zwart costuum, waarop de ordeteekenen van den kouseband schitterden.

Toen even later de leden van het Lagerhuis, voorafgegaan door den voorzitter, het Hoogerhuis binnentraden, nam de koning zittend den eed in ontvangst van de afgevaardigden, die door den lord-kanselier aan hem werden voorgesteld. Zijne Majesteit las daarop staande en met duidelijk verstaanbare stem de troonrede voor.

Hij begon met uitvoerig te spreken over den oorlog in Zuid-Afrika, maakte verder gewag van de chineesche quaestie, sprak vervolgens over de reis van den hertog van York naar Australië, ingevolge den wensch van koningin Victoria en behandelde eindelijk het teerste der teere punten: de kosten van den oorlog.

De begrooting moet onvermijdelijk worden verhoogd; er zullen voorstellen worden ingediend tot versterking — nog meer — der militaire macht en ook betreffende...... de civiele lijst.

De oorlog en de koning zullen beiden aan de engelsche belastingbetalers laten merken, dat ze er zijn.

Het belangrijkst is echter wel, wat de koning over Zuid-Afrika zeide. Na eerst gesproken te hebben over de vriendschappelijke verhouding tot de andere mogendheden, vervolgde hij:

De oorlog in Zuid-Afrika is nog niet geheel ten einde gebracht, maar de vijandelijke hoofdsteden en de hoofdverbindingen van den vijand zijn in mijne macht. Er zijn maatregelen genomen, die, naar ik hoop, zullen toestaan, dat de troepen, die zich nog steeds blijven verzetten, krachtdadig zullen worden bestreden. Ik betreur levendig de verliezen, die aan menschenlevens geleden zijn, en de uitgaven, die door de schatkist moesten worden gedaan ter oorzake van een nutteloozen guerilla-oorlog, die volgehouden wordt door Boeren-partijgangers in het gebied der beide republieken. Hun onderwerping binnen een zeer korten tijd is in hun eigen belang zeer te wenschen, omdat, zoolang deze niet is geschied, het mij onmogelijk zal zijn in deze koloniën, die instellingen te vestigen, die gelijke rechten aan alle blanke inwoners zullen waarborgen en voorts een rechtvaardige bescherming van de inlandsche bevolking.

Oostenrijk. — De oostenrijksche Rijksraad heeft een president gekozen en kan nu, indien ten minste de lust tot werkstaking niet al te groot is, aan den arbeid tijgen.

De heer Schoenerer, die zijn partij van All-Deutsche radicalen aanzienlijk versterkt uit den stembusstrijd zag terugkeeren, heeft aangekondigd, voor wat „werk aan den winkel" te zullen zorg dragen.

Hij zal in de eerstvolgende zitting den minister-president Von Koerber interpelleeren over de vraag: of van de regeering een verbod te wachten is van uitvoer van wapenen en dergelijke contrabande uit de oostenrijksche landen en uit Hongarije naar Zuid-Afrika. De heer Schoenerer wenscht dat Oostenrijk, zoo het op geen officieele wijze sympathie betuigen wil met president Kruger, tenminste de tegenstanders der Boeren niet zal helpen met paarden en geweren.

Dit kan, bij de bekende strijdlustigheid der Czechen, tot heel stormachtige tooneelen aanleiding geven.

Schoenerer heeft bovendien nog een interpellatie aangekondigd, die ten doel heeft de Regeering te vragen: op welke wijze zij pogen zal de volledige arbeidskracht van het Huis van Afgevaardigden te verzekeren; en welke voorstellen zij voornemens is in te dienen om de „taalverordening" op behoorlijke wijze, en in verband met de beloften in de troonrede gedaan, op te lossen.

Spanje. — Spanje leidt de laatste jaren een treurig bestaan. Eerst waren het de burgeroorlogen op Cuba en de Philippijnen, die millioenen peseta's en duizenden menschenlevens deden verloren gaan, daarna was het de oorlog met de Vereenigde Staten, die aan Spanje vrijwel den genadeslag gaf.

Meer nog dan door het verlies van zijne koloniën heeft Spanje geleden door de eigen opvatting, als wij het zoo noemen mogen, die de spaansche staatslieden voor den oorlog hadden over de besturing der binnenlandsche aangelegenheden en die ook na den oorlog hoegenaamd niet gewijzigd is. Terwijl dringend geld, een kostbaar artikel vooral in Spanje, noodig was voor binnenlandsche aangelegenheden en hervormingen, meende de regeering niet beter te kunnen doen dan hervormingen van het leger voor te stellen, zich onverschillig toonende voor de nooden van den handel en de industrie.

De gevolgen zijn niet uitgebleven. Herhaaldelijk braken onlusten uit in verschillende streken, die steeds op

naam der Carlisten werden geschoven, doch in werkelijkheid slechts het gevolg waren van de ontevredenheid over het regime, dat gehuldigd wordt.

Het huwelijk van den graaf van Caserte, de opvoering van „Electra", een tendenz-stuk tegen de Jesuïeten, het proces van de jonge dame Ubao, die tegen haar zin in een klooster zou zijn opgesloten, zijn gebeurtenissen waarvan men gretig gebruik maakt om zijn misnoegen te uiten.

Het ernstige van de quaestie is, dat in tegenstelling met vroegere, de onlusten in plaats van in een of twee districten, thans geheel Spanje in beroering brengen, waardoor het natuurlijk moeilijker wordt voor de regeering er paal en perk aan te stellen.

De leider der republikeinen beweert, dat hij in de tegenwoordige troebelen het begin van een ernstige revolutie ziet. Het kan zijn.

Een pronunciamiento is nu eenmaal een door de Spanjaarden geliefd iets. Of Spanje er echter beter door zou worden, is nog de vraag. Van het "Leve de vrijheid" der oproerige studenten zal in ieder geval weinig terecht komen.

Portugal.— In de *Novidades* van 6 Februari lezen we een verslag van hetgeen de portugeesche minister van buitenlandsche zaken, de heer Joan Arroyo, in de Kamer van Afgevaardigden heeft medegedeeld over de beëindiging van het geschil. Hij herinnerde er aan dat, „ten gevolge van een administratieve behandeling, welke aan de Kamer bekend was," een zekere verkoeling ontstond in de betrekkingen van Portugal met Nederland, betrekkingen, waaraan overigens niets ontbrak. Nu zou [de zitting werd den 6den Februari gehouden] het huwelijk van Hare Majesteit Koningin Wilhelmina worden voltrokken en het werd verstaan, dat dientengevolge een tijdelijk afbreken van het aan den graaf De Selir toegestane verlof noodzakelijk was, zoodat dien diplomaat werd gelast, naar Holland te vertrekken, ten einde als vertegenwoordiger van Portugal de officieele feesten bij deze plechtigheid bij te wonen.

Toen de graaf De Selir, na zijn aankomst te 's Gravenhage, door den nederlandschen minister van buitenlandsche zaken werd ontvangen, verklaarde hem deze dat hij de laatste nota van de portugeesche Regeering had ontvangen en dat hij, hoogen prijs stellend op het behoud van de goede betrekkingen tusschen de beide landen, de zaak als beëindigd wenschte te beschouwen. De heer De Beaufort voegde er bij, dat den heer Van Weede zou worden gelast, onmiddellijk naar zijn post terug te keeren.

Hierop seinde de portugeesche minister van buitenlandsche zaken aan graaf De Selir een gelukwensch met de beëindiging van het geschil en de opdracht, om den heer De Beaufort de verzekering te geven van het streven der portugeesche regeering om de hartelijke betrekkingen tusschen de beide landen te blijven bewaren.

Zooals men ziet, komt in deze mededeeling niets voor van het voorbehoud dat onze Minister zou hebben gemaakt („dat hij zich niet in alle opzichten kon vereenigen"......enz) en evenmin wordt er iets in gerept van de voorwaarde onzerzijds: vrijheid van den heer Pott om als particulier naar Lorenço-Marquez te mogen terugkeeren.

Transvaal. — „Eindelijk een bondgenoot, Zijne Excellentie „generaal de Pest", zegt Caran d'Ache in de *Figaro*, onder een geestige plaat, den dood voorstellende, die met den maarschalkstaf in de hand, gezeten op een vurig ros, vroolijk door de Transvaalsche velden huppelt.

Zijne Excellentie generaal de Pest zal zeker geen genade vinden in de oogen der Engelschen en vooral niet in die van Lord Kitchener, die met zijn kennis van Egypte terstond zal begrijpen, dat het in Transvaal veel weg heeft van de zeven plagen.

Hij zal echter bij zich zelf redeneeren: „Het ongedierte hebben we gehad, het ongedierte hebben we gehad, en nu komt de pest. Het wordt tijd, dat ik verklaar, dat de oorlog „uit" is en vertrek."

Ongelukkig heeft Lord Roberts dat kunstje reeds vóór hem uitgehaald, zoodat hij wel genoodzaakt is ook dit nieuwe gevaar onder de oogen te zien.

Wel is waar wordt in de berichten gezegd, dat de besmettelijke ziekte zich alleen tot Kaapstad bepaalt, maar de sterfte wegens ziekte onder de engelsche legerscharen is zoo groot, dat men alleszins geneigd is aan deze berichten te twijfelen, te meer daar men in officieele kringen nog maar stokstijf beweert, dat de ziekte geen pest is.

In Engeland zelf zullen de jingobladen natuurlijk hun best doen om „generaal de Pest" spoedig te doen vervangen door „generaal Uitslag", of iets dergelijks, om de animo van de vrijwilligers, die toch niet bijzonder groot is, niet geheel en al den nekslag te geven.

Ongelukkig komen er eerstdaags een 700 man, wier diensttijd om was en die, ondanks allerlei schoone beloften, niet te bewegen waren bij te teekenen, in Engeland terug, en dezen zullen waarschijnlijk wel een tafereel ophangen, dat zelfs den meest strijdlustigen onderdaan van Koning Edward tot nadenken zal stemmen. Het vooruitzicht een slachtoffer der pest te zullen worden is dan ook niet bijzonder aanlokkelijk.

Erg druk zijn de engelsche bladen bezig over den vredesonderhandelaar Piet de Wet. De man doet zijn best in 't treurig baantje dat hij gekozen heeft, maar erkent zelf, dat er maar een klein percentage Boeren is, dat zich laat meeslepen door de aanvoerders en dus tot het neerleggen der wapens zou kunnen overreed worden.

De anderen meenen, dat ze Gode welgevallig zijn, of ze hebben niets meer te verliezen en alles te winnen. Dezen vechten door en vallen de aanvoerders, dan kiezen ze nieuwe.

Piet de Wet schrijft den inval in de kolonie en het voortduren van den weerstand der Boeren vooral toe aan de toespraken, gehouden op het Afrikaander-Congres te Worcester.

Allerzonderlingst, vooral in engelsche ooren, moet wel klinken wat generaal Pretyman, die als militair-gouverneur van Bloemfontein vervangen wordt door majoor Adams, in een afscheidsrede tot de burgerij gezegd heeft. Hij verklaarde, dat de *bewonderenswaardige wetten* der vroegere republiek in de Oranjerivier-kolonie zooveel mogelijk gehandhaafd zouden worden.

Hoe is 't mogelijk, zal menig engelsch courantlezer zich afvragen: die barbaarsche Boeren en dan bewonderenswaardige wetten.

Een goed Engelschman bewondert niets dan zichzelf.

— Er schijnt toch sprake te zijn geweest van het doen van vredesvoorstellen. Een telegraphisch bericht meldt, dat Chamberlain in het Lagerhuis verklaard heeft, dat Botha in naam van het Boerenleger de capitulatie-voorstellen van Kitchener niet heeft aangenomen.

Advertentien.